

## АКТ

### лісопатологічного обстеження лісових насаджень по Висоцькому надлісництві філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність проведення в них суцільних санітарних рубок

«21» липня 2025 року

село Висоцьк  
Сарненський район  
Рівненської області

Нами, комісією, на підставі поданого виклику філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» №8314/34.4.1-2025 від 14.07.2025 року та наказу про створення комісії на предмет обстеження деревостанів №124/34.4.1-2025 від 16.07.2025 року, в складі: головного спеціаліста відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Антона СТЕЛЬМАХА, провідного інженера – лісопатолога сектору моніторингу стану лісових насаджень філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист» Руслана МАЦЕЛИКА, провідного інженера - лісопатолога нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП "Київлісозахист" Тамари МАЦКОВОЇ, за устастю начальника Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Михайла САЛІВОНІКА, помічника начальника Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олександра ШАНЬКА, провідного інженера охорони і захисту лісів філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Володимира ХОМИЧА, інженера лісового господарства 1 категорії філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Дмитра ЮХНЕВИЧА, та лісничих Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України», а саме: лісничого Жаденського лісництва Івана СЕДОВА, помічника лісничого Більського лісництва Олександра НІКОДІМОВА, помічника лісничого Миляцького лісництва Олександра БОРСУКА, помічника лісничого Висоцького лісництва Михайла КАРПІНСЬКОГО, т.в.о. лісничого Золотинського лісництва Володимира ЧУДІКА, т.в.о. лісничого Вичівського лісництва Миколи ХМАРУКА, лісничого Річицького лісництва Віталія САЛЬНІКОВА, заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів Миколи КУХАРЦЯ, заступника сільського голови з питань діяльності виконавчих органів Миляцької сільської ради Володимира ПЕРЕПЕЛИЦІ, землевпорядника Зарічненської селищної ради Віталія ПОЛЮХОВИЧА, було проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення в них суцільних санітарних рубок (далі – ССР) у відповідності до п 30 «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. №555 (далі – СПЛУ) на 2025 рік.

Таксаційна характеристика (всі лісництва,) згідно матеріалів базового лісовпорядкування 2019 року за станом на 01.01.2020 року:

#### Більське лісництво

Квартал 49, виділ 89, площа виділу 5,3 га (в рубку кв. 49, вид. 89(1), площа 0,6 га), склад 10Сз, вік 56 років, повнота 0,70, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 17 м., середній діаметр 28 см., ОЗЛД, лісові ділянки, що прилягають до забудованих територій (експлуатаційні ліси), 220 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

При проведенні обстеження встановлено, що основною причиною всихання даного насадження є ураження **стовбуровими шкідниками**. Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселенні, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо). На підстилці ділянок було виявлено значну кількість опалих пагонів сосни, що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами. На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори, V - VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників. Осередки стовбурових шкідників виявлені, на них складені повідомлення про погіршення санітарного стану.

При обстеженні було встановлено, що повнота даного насадження після умовної рубки призведе до зменшення повноти насадження згідно встановленого показника у відповідності п. 27 СПЛУ насадження потребують ССР. Рубку необхідно провести протягом 2025 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 38 % запасу деревини.

Спеціалістам Висоцького надлісництва, при виявленні нових осередків шкідників у лісових насадженнях, в найкоротші термін проектувати проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

#### **Жаденське лісництво**

Квартал 38, виділ 42, площа виділу 1,1 га (в рубку кв. 38, вид. 42(1), площа 0,9 га), склад 8Сз2Бп, вік 47 років, повнота 0,80, ТЛУ – АЗС, бонітет 1, середня висота 17 м., середній діаметр 18 см., експлуатаційні ліси, 230 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

Квартал 43, виділ 7, площа виділу 6,4 га (в рубку кв. 43, вид. 7(3), площа 1,0 га), склад 8Сз2Бп+Ос, вік 90 років, повнота 0,60, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 2, середня висота 22 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 220 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

Квартал 45, виділ 12, площа виділу 6,6 га (в рубку кв. 45, вид. 12(1), площа 0,8 га), склад 10Сз+Бп, вік 80 років, повнота 0,30, ТЛУ – В4ДС, бонітет 2, середня висота 23 м., середній діаметр 30 см., експлуатаційні ліси, 150 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

Квартал 45, виділ 13, площа виділу 3,1 га (в рубку кв. 45, вид. 13(1), площа 0,6 га), склад 8Сз2Бп, вік 50 років, повнота 0,60, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 2, середня висота 15 м., середній діаметр 18 см., експлуатаційні ліси, 155 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

#### **Золотинське лісництво**

Квартал 20, виділ 13, площа виділу 1,4 га (в рубку кв. 20, вид. 13(1), площа 1,0 га), склад Загибле насадження, Поодинокі дерева 10Сз, вік 54 роки, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1, середня висота 16 м., середній діаметр 18 см., експлуатаційні ліси,

150 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

#### **Висоцьке лісництво**

Квартал 15, виділ 36, площа виділу 2,6 га (в рубку кв. 15, вид. 36(1), площа 0,2 га), склад 10Сз, вік 70 років, повнота 0,80, ТЛУ – АЗС, бонітет 2, середня висота 21 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 350 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено*

#### **Миляцьке лісництво**

Квартал 50, виділ 6, площа виділу 17,3 га (в рубку кв. 50, вид. 6(1), площа 0,5 га), склад 10Сз+Дз+Бп, вік 29 років, повнота 0,60, ТЛУ – А2С, бонітет 3, середня висота 8 м., середній діаметр 12 см., інші захисні ліси, 60 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

Квартал 50, виділ 6, площа виділу 17,3 га (в рубку кв. 50, вид. 6(2), площа 0,4 га), склад 10Сз+Дз+Бп, вік 29 років, повнота 0,60, ТЛУ – А2С, бонітет 3, середня висота 8 м., середній діаметр 12 см., інші захисні ліси, 60 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

#### **Більське лісництво**

Квартал 27, виділ 24, площа виділу 6,1 га (в рубку кв. 27, вид. 24(1), площа 1,0 га), склад 6Сз4Бп+Дз+Ос, вік 70 років, повнота 0,60, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 1, середня висота 24 м., середній діаметр 32 см., експлуатаційні ліси, 230 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу представлено.*

#### **Вичівське лісництво**

Квартал 37, виділ 53, площа виділу 2,4 га (в рубку кв. 37, вид. 53(2), площа 0,6 га), склад 10Сз+Бп, вік 90 років, повнота 0,60, ТЛУ – В5БС, бонітет 3, середня висота 21 м., середній діаметр 30 см., експлуатаційні ліси, 220 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

Квартал 42, виділ 15, площа виділу 1,1 га (в рубку кв. 42, вид. 15, площа 1,0 га), склад 10Сз+Бп, вік 78 років, повнота 0,70, ТЛУ – В2ДС, бонітет 2, середня висота 22 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 320 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не представлено.*

Насадження практично повністю всохли та втратили технічну якість деревини внаслідок пошкодження лісовою пожежею. Насадження першочергово потребують поліпшення санітарного стану так, як є осередками розмноження стовбурових шкідників.

Акти обліку лісових пожеж представлені частково. В актах обліку лісових пожеж, які представлено, вказана не вся площа уражена лісовою пожежею.

Під час обстеження встановлено, що насадження втратили свої лісогосподарські та захисні властивості. Являються біологічно нестійкими з нерівномірною повнотою.

Кореневі лапи та кореневі шийки дерев з ознаками обпалу (в окремих випадках більше  $\frac{3}{4}$  периметра стовбура), висота нагару сягає від 0,5 до 2,5 м.

Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселенні, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо). На підстилці ділянок було виявлено значну кількість опалих пагонів сосни, що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами. На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори, V - VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників.

При обстеженні було встановлено, що повнота даних насаджень після умовної рубки призведе до зменшення повноти насаджень згідно встановленого показника у відповідності п. 27 СПЛУ насадження потребують ССР. Рубки необхідно провести протягом 2025 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 66-94 % запасу деревини.

#### **Річицьке лісництво**

Квартал 9, виділ 19, площа виділу 4,9 га (в рубку кв. 9, вид. 19(1), площа 0,7 га), склад 8Сз2Бп, вік 90 років, повнота 0,50, ТЛУ – В5БС, бонітет 2, середня висота 23 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 190 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 9, виділ 33, площа виділу 2,3 га (в рубку кв. 9, вид. 33(1), площа 0,9 га), склад 10Сз+Бп, вік 63 роки, повнота 0,75, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 20 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 300 м<sup>3</sup>/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Лісові насадження було пошкоджено внаслідок аварії та стихійного лиха – буреломами та вітровалами, внаслідок сильних поривчастих вітрів, які пройшли в лісових масивах Висоцького надлісництва.

В насадженнях, що обстежуються спостерігається значна частина дерев різних порід зі зламаними навпіл стовбурами і обламаними кронами (з відхиленням стовбура більш ніж на 30 градусів від вертикальної осі) та хмизу, за рахунок чого створюється велика захаращеність. У відповідності до п. 16 СПЛУ, у насадженнях, пошкоджених вітром і внаслідок аварій та стихійного лиха, в першу чергу для рубки призначаються дерева з поваленими чи зламаними стовбурами.

Також відмічається, що наявні дерева, які не відносяться до жодної з категорій технічної придатності, тобто в насадженнях накопичується неліквідна деревина.

При обстеженні було встановлено, що повнота насаджень після умовної рубки, призведе до зменшення повноти насаджень нижче встановленого показника, у відповідності п. 27 СПЛУ, насадження потребують ССР. Дані рубки необхідно провести протягом 2025 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 54-55 % запасу деревини.

#### **Висновки та пропозиції:**

1.Обстежені насадження створюють незадовільний санітарний стан, деревина втрачає свої технічні якості, проходить розповсюдження стовбурових шкідників.

2. Для наведення належного санітарного стану, з метою запобігання розповсюдження шкідників та хвороб лісу, недопущення втрат технічної якості деревини провести суцільні санітарні рубки на площі – 10,2 га.

3. З метою обмеження негативного впливу на стан лісів та їх відтворення на кожну ділянку, до початку рубки, скласти карту технологічного процесу розроблення лісосік, яка з урахуванням конкретних умов повинна відображати природоохоронні (запобігання ерозії ґрунтів, збереження підросту тощо), лісівничі та організаційні вимоги.

4. Рубки провести згідно вимог СПЛУ.

5. В осередках стовбурних шкідників проводити рубки згідно термінів та норм передбачених СПЛУ, заготовлену деревину вивозити в максимально стислі терміни, а за неможливості термінового вивезення корувати, лісосічні залишки утилізувати.

6. Очистку лісосіки від порубкових залишків провести дотримуючись правил пожежної безпеки в лісі.

7. На зрубках провести лісокультурні заходи згідно типу лісорослинних умов, з дотриманням «Правил відтворення лісів» затверджених постановою КМУ від 01.03.2007 р. №303. В осередках кореневої губки та комплексу стовбурових шкідників створити лісові культури, які запобігатимуть подальшому їх розповсюдженню, тобто вирощування біологічно стійких насаджень.

8. Лісовій охороні Висоцького надлісництва вести лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб, і в першу чергу під час проведення ССР, вживати додаткові заходи до запобігання їх поширенню та зростанню чисельності.

9. В ході лісопатологічного обстеження спеціалістами лісозахисту червонокнижних рослин та тварин не виявлено.

10. Спеціалістам Висоцького надлісництва, при виявленні червонокнижних рослин та тварин, діяти згідно чинного законодавства.

11. Лісопатологічне обстеження спеціалістами лісозахисту було проведене з 17.07.2025 року по 21.07.2025 року.

До акту додаються додатки:

- № 6 СПЛУ ;
- №7 СПЛУ ;
- планчики ділянок;

Акт складено в 4-х примірниках:

- 1-й: філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»;
- 2-й: надлісництву;
- 3-й: Північно-Західному міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства;
- 4-й: філії "Поліський лісовий офіс".

Акт підписали:

Головний спеціаліст відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів  
Північно-Західного міжрегіонального управління  
лісового та мисливського господарства

АНТОН СТЕЛЬМАХ

Провідний інженер-лісопатолог  
сектору нагляду, обліку і прогнозу  
філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Тамара МАЦКОВА

Провідний інженер-лісопатолог  
сектору моніторингу стану лісових насаджень  
філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Руслан МАЦЕЛИК

Начальник Висоцького надлісництва  
філії «Поліський лісовий офіс»  
ДП «Ліси України»

Михайло САЛІВОНИК

Помічник начальника Висоцького надлісництва  
філії «Поліський лісовий офіс»  
ДП «Ліси України»

Олександр ШАНЬКО

Провідний інженер охорони і захисту лісів  
філії «Поліський лісовий офіс»  
ДП «Ліси України»

Володимир ХОМИЧ

Інженер лісового господарства 1 категорії  
філії «Поліський лісовий офіс»  
ДП «Ліси України»

Дмитро ЮХНЕВИЧ

Лісничий Жаденського лісництва

Іван СЕДОВ

Помічник лісничого Більського лісництва

Олександр НІКОДІМОВ

Помічник лісничого Миляцького лісництва

Олександр БОРСУК

Помічник лісничого Висоцького лісництва

Михайло КАРПЕНСЬКИЙ

Т.в.о. лісничого Золотинського лісництва

Володимир ЧУДІК

Т.в.о. лісничого Вичівського лісництва

Микола ХМАРУК

Лісничий Річицького лісництва

Віталій САЛЬНІКОВ

Заступник міського голови з питань  
діяльності виконавчих органів

Микола КУХАРЕЦЬ

Заступник сільського голови з питань  
діяльності виконавчих органів  
Миляцької сільської ради

Володимир ПЕРЕПЕЛИЦЯ

Землевпорядник Зарічненської  
селищної ради

Віталій ПОЛЮХОВИЧ